

Ocena zasobów pomocy społecznej
za rok 2017 dla gminy Miasto Łowicz

Autorzy:
Marek Dziedziela
Izabella Sumińska
Mariola Kolas

	SPIS TREŚCI	STRONA
1	Wprowadzenie	3
2	Dane o sytuacji demograficznej i społecznej	3
3	Dane o korzystających z pomocy i wsparcia	5
3.1	GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR	9
4	Inne rodzaje pomocy i świadczeń	12
5	Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia	15
6	Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	21
6.1	Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej	22
6.2	Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej	22
7	Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego	23
8	Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej	26
9	Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia	26
10	Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej	28
10.1	KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH	28
10.2	KOSZTY	30
10.3	OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA	30
10.4	POWODY PRZYZNANIA POMOCY	31
10.5	POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ	32
10.6	POMOC W FORMIE USŁUG	33
10.7	POMOC INSTYTUCJONALNA	34
10.8	ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)	34
10.9	BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ	35
11	Wnioski końcowe	39

1. Wprowadzenie

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na samorządy gmin do przygotowania co roku oceny zasobów pomocy społecznej. Mówi o tym art. 16a ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 1769).

Niniejsze opracowanie przygotowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu jest już siódmym sporządzonym dokumentem. Dotyczy on Oceny zasobów pomocy społecznej za rok 2017 dla Gminy Miasto Łowicz.

Prezentuje dane dotyczące takich obszarów tematycznych, jak:

- dane o sytuacji demograficznej i społecznej;
- dane o korzystających z systemu pomocy i wsparcia;
- zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia;
- kadra jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- koszty zasobu oraz środki finansowe na wydatki w systemie pomocy społecznej;
- współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz aktywność projektowo- programowa.

Opracowanie to zawiera nie tylko kwestie dotyczące ścisłego oddziaływania pomocy społecznej na lokalne środowisko w ramach jej ustawowych zadań. Wskazuje również na problemy dotyczące polityki mieszkaniowej, demograficznej i rynku pracy. Uwzględni zatem te wszystkie elementy, które obejmują swym zasięgiem szerokie spektrum infrastruktury polityki społecznej Gminy Miasto Łowicza.

Ocena zasobów pomocy społecznej ma służyć określeniu poziomu zabezpieczenia potrzeb mieszkańców w sferze pomocy społecznej oraz wskazać, podjęcie jakich działań przez gminę jest niezbędne, by owe potrzeby w sposób jak najbardziej optymalny i właściwy zaspakajać.

Wraz z rekomendacjami ocena zasobów pomocy społecznej stanowić ma podstawę do planowania budżetu na rok następny.

Do sporządzenia pełnej oceny zasobów pomocy społecznej, niezbędne jest zestawienie ze sobą danych pochodzących z kilku obszarów funkcjonowania zarówno jednostek administracyjnych jak i instytucji pozarządowych.

Najcenniejszym źródłem danych dla oceny zasobów pomocy społecznej są informacje zgromadzone w systemach informatycznych w jednostce pomocy społecznej. Głównym źródłem zasilenia jest Centralna Aplikacja Statystyczna, gromadząca dane sprawozdawcze z niemal każdego poziomu organizacyjnego pomocy społecznej.

Niniejsze opracowanie zostało sporządzone w oparciu o materiały będące w posiadaniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu:

- sprawozdania z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu lata 2015-2017;
- sprawozdania finansowe Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu lata 2015-2017;
- bazy danych systemu POMOST w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu za lata 2015-2017r i I kwartał 2018r.
- bazy danych systemu (świadczenia rodzinne), (fundusz alimentacyjny) w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Łowiczu za lata 2015-2017r. i I kwartał 2018r;
- Strona Internetowa Głównego Urzędu Statystycznego - www.stat.gov.pl (Zasoby Banku Danych Regionalnych);
- dane udostępnione przez poszczególne wydziały Urzędu Miejskiego w Łowiczu;
- danych udostępnionych przez Powiatowy Urząd Pracy w Łowiczu.

Prognozy na rok 2018 sporządzone w oparciu o plan budżetu przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Łowiczu Nr LIII/343/2017 z dnia 28.12.2017r.

2. Dane o sytuacji demograficznej i społecznej

Miasto Łowicz liczy 28 769 mieszkańców (stan na koniec 31.12.2017r.) - według danych zasilanych przez Bank Danych Lokalnych GUS.

Analizując dynamikę ludności Łowicza w latach 2015-2017 zauważa się niewielkie wahania. Z roku na rok następuje spadek liczby ludności. W strukturze ludności dominują kobiety.

Według zdolności do pracy daje się zauważyć zmniejszający się odsetek mieszkańców w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym, wzrasta natomiast odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym. W strukturze ludności według wieku występuje przewaga mężczyzn nad kobietami w wieku produkcyjnym.

Na przestrzeni 2015-2017 zauważyć można wahania zarejestrowanego bezrobocia. W roku 2017 znacznie się zmniejszyło, zmalała też liczba długotrwale bezrobotnych.

Nastąpił spadek osób bezrobotnych z prawem do zasiłku.

W Łowiczu mają swą siedzibę 3 żłobki (1 publiczny, 2 niepubliczne), 9 przedszkoli (7 publicznych, 2 niepubliczne), szkoły podstawowe, szkoły średnie.

Liczba oczekujących dzieci w przedszkolach i żłobkach jest wielkością przybliżoną i ulega ciągłym zmianom ponieważ nabory do tych placówek odbywają się w sposób ciągły.

Głównym powodem nieprzyjęcia dzieci do żłobka był brak miejsc. W roku 2017 wszystkie dzieci zostały przyjęte do przedszkoli.

Obecnie trwa rekrutacja dzieci do łowickich żłobków i przedszkoli na rok szkolny 2018-2019. Ostateczna decyzja o liczbie oddziałów przedszkolnych uwzględniająca

zapotrzebowanie społeczne i możliwości lokalowe poszczególnych przedszkoli na kolejny rok szkolny zostanie podjęta po zakończeniu rekrutacji.

W roku 2017 zmalała liczba mieszkań w zasobach gminy na 989, w stosunku do roku poprzedniego kiedy liczba mieszkań wynosiła 1 041. Część mieszkań została przejęta przez prawowitego właściciela kamienicy- osobę prywatną, część mieszkań została wycofana z użytkowania z uwagi zły stan techniczny.

W roku 2019 planowana jest budowa bloku w dzielnicy Korabka, co spowoduje zwiększenie liczby mieszkań w zasobach gminy.

DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ

(stan na 31.XII)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
MIESZKAŃCY (w osobach)						
Ogółem	1	28 936	28 811	28 769	28 769	28 769
KOBIETY						
Ogółem	2	15 272	15 218	15 210	15 210	15 210
Wiek 0-17	3	2 401	2 365	2 361	2 361	2 361
Wiek 18-59	4	8 402	8 264	8 167	8 167	8 167
Wiek 60 lat i więcej	5	4 469	4 589	4 682	4 682	4 682
MĘŻCZYŹNI						
Ogółem	6	13 664	13 593	13 559	13 559	13 559
Wiek 0-17	7	2 500	2 508	2 505	2 505	2 505
Wiek 18-64	8	9 350	9 145	9 081	9 081	9 081
Wiek 65 lat i więcej	9	1 814	1 940	1 973	1 973	1 973
RYNEK PRACY						
Bezrobotni ogółem	10	1 239	1 079	880	885	870

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	PROGNOZA*	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Bezrobotni długotrwale ogółem	11	710	624	489	490	480
Bezrobotni ogółem z prawem do zasiłku	12	159	135	130	130	130
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA						
Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy	13	1 034	1 041	989	988	1 025
Liczba wniosków złożonych na mieszkanie komunalne z zasobów gminy	14	69	78	73	70	70
w tym z wiersza 13: Liczba mieszkań socjalnych (lokali)	15	171	156	137	140	147
Liczba oczekujących na mieszkanie socjalne	16	92	94	54	65	65
Liczba wyroków eksmisyjnych bez wskazania lokalu socjalnego	17	8	5	3	5	5
Liczba żłobków (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	18	1	3	3	3	3
Liczba opiekunów dziennych do dzieci	19	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w żłobkach (żłobki, kluby dziecięce, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	20	24	80	80	80	80
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w żłobku (żłobek, klub dziecięcy, oddziały żłobkowe w przedszkolach)	21	7	0	12	0	0
Powody nie przyznania miejsca w żłobku						
brak wolnych miejsc	22	7	0	12	0	0
Liczba przedszkoli (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	23	14	9	9	9	9
Liczba miejsc w przedszkolach (przedszkola wraz z oddziałami przedszkolnymi przy szkołach)	24	1 123	1 140	1 175	1 175	1 175
Liczba dzieci, którym nie przyznano miejsc w przedszkolu wg złożonych wniosków	25	0	0	0	0	0
Powody nie przyznania miejsca w przedszkolu						
Liczba świetlic i klubów dla dzieci i młodzieży - ogółem	26	8	8	6	6	6
Z tego: (wiersze "Przyszkolne" i "Pozaszkolne")						
Przyszkolne	27	5	5	5	5	5
Pozaszkolne	28	3	3	1	1	1
Liczba klubów i innych miejsc spotkań dla seniorów	29	1	1	1	1	1
Liczba hospicjów	30	0	0	0	0	0
Liczba ośrodków dla cudzoziemców	31	X	X	X	X	X

* Wielkość prognozy nie dotyczy wartości przyrostu lub spadku. W przypadku braku możliwości oszacowania wielkości liczbowych dla prognozy należy wpisać liczby odpowiadające danym z kolumny "Rok oceny".

3. Dane o korzystających z pomocy i wsparcia

Zgodnie z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (tj. Dz.U.2017, poz. 1769), pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa; sieroctwa; bezdomności; bezrobocia; niepełnosprawności; długotrwałej lub ciężkiej choroby; przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizmu lub narkomanii; zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; klęski żywiołowej lub ekologicznej. Analizując dane należy stwierdzić, że na terenie miasta Łowicza najczęściej przyznawane świadczenia są z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej i ciężkiej choroby, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizmowi. System wsparcia oparty jest o kryterium dochodowe. W roku 2017 obowiązywało kryterium dochodowe:

- dla osoby samotnie gospodarującej - w wys. 634;-zł netto
- dla osoby w rodzinie - 514;-zł. netto.

W roku 2018 od m-ca października winna nastąpić weryfikacja kryterium dochodowego, która podlega co 3 lata, o czym mówi art. 9 ustawy o pomocy społecznej.

Bardzo ważnym elementem pracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu jest realizowanie pracy socjalnej i udzielanie poradnictwa specjalistycznego. Praca socjalna skupia się na rozwiązywaniu problemów osób i rodzin nie poprzez wsparcie finansowe, lecz poprzez motywowanie do samodzielnego działania i asystowanie w rozwiązywaniu problemów. Jest świadczona na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w środowisku społecznym. Prowadzona jest z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej oraz ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

W 2017 roku pracownicy socjalni zatrudnieni w Sekcji Pomocy Środowiskowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu zrealizowali założenia w pracy socjalnej w 1101 rodzinach, w tym 18 przypadkach dotyczyło wyłącznie poradnictwa prawnego, psychologicznego i rodzinnego oraz w 24 przypadkach interwencji kryzysowej. Jednym z elementów pracy socjalnej jest kontrakt socjalny. Jest on pisemną umową zawieraną z osobą ubiegającą się o pomoc, określającą uprawnienia i zobowiązania stron, w ramach wspólnie podejmowanych działań zmierzających do przezwyciężenia trudnej sytuacji życiowej osoby lub rodziny. Ma za zadanie przybliżyć osobę do jej problemu, ma pomagać oswoić się z problemem, zrozumieć go, dotrzeć do jego sedna po to, aby móc go rozwiązać i zapobiec jego powstaniu w przyszłości.

W 2017r. zawarto 52 kontrakty socjalne.

Użycie narzędzia jakim jest kontrakt socjalny pozwala pracownikom socjalnym na osiąganie wydajnych efektów w usamodzielnieniu klientów. Wymaga to od nich wnikliwej pracy zgodnie z metodyką pracy socjalnej, stosowania analizy i diagnozy, wykorzystania umiejętności i posiadanych zasobów wiedzy.

DANE O KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY I WSPARCIA (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM UDZIELONO POMOCY I WSPARCIA					
Liczba osób	1	1 291	1 115	1 124	1 250
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRYZNANO ŚWIADCZENIE					
Liczba osób	2	1 116	1 091	1 088	1 149
W tym: osoby długotrwałe korzystające	3	550	627	668	660
Wiek 0-17	4	283	305	311	299
Wiek produkcyjny *	5	677	658	559	667
Wiek poprodukcyjny **	6	156	152	213	167
Liczba rodzin	7	788	750	732	810
Liczba osób w rodzinach	8	1 756	1 628	1 557	1 789
w tym: KOBIETY (z wierszy 2-6)					
Ogółem	9	590	590	579	610
W tym: osoby długotrwałe korzystające	10	291	349	357	340
Wiek 0-17	11	118	143	149	145
Wiek 18-59	12	367	345	324	335
Wiek 60 lat i więcej	13	105	101	106	130
w tym: MĘŻCZYŹNI (z wierszy 2-6)					
Ogółem	14	526	525	509	539
W tym: osoby długotrwałe korzystające	15	259	278	311	315
Wiek 0-17	16	165	162	162	170

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Wiek 18-64	17	310	313	294	313
Wiek 65 lat i więcej	18	51	50	53	56
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE PIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	19	754	732	703	730
Liczba rodzin	20	717	685	669	687
Liczba osób w rodzinach	21	1 609	1 484	1 433	1 480
OSOBY I RODZINY, KTÓRYM PRZYZNANO ŚWIADCZENIE NIEPIENIĘŻNE					
Liczba osób ogółem	22	465	476	484	500
Liczba rodzin	23	328	344	344	360
Liczba osób w rodzinach	24	886	916	914	940
OSOBY I RODZINY, Z KTÓRYMI PRZEPROWADZONO WYWIAD ŚRODOWISKOWY					
Liczba osób ogółem	25	2 420	2 386	2 620	2 630
Liczba rodzin	26	788	750	732	740
Liczba osób w rodzinach	27	1 758	1 628	1 557	1 570
POWODY UDZIELENIA POMOCY I WSPARCIA					
UBÓSTWO					
Liczba rodzin	28	399	476	484	500
Liczba osób w rodzinach	29	899	1 054	1 051	1 080
BEZROBOCIE					
Liczba rodzin	30	528	438	409	430
Liczba osób w rodzinach	31	1 293	1 064	976	999
NIEPELNOSPRAWNOŚĆ					
Liczba rodzin	32	273	268	254	270
Liczba osób w rodzinach	33	486	518	484	520
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA					
Liczba rodzin	34	303	333	378	380
Liczba osób w rodzinach	35	539	607	704	706
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUNczo-WYCHOWAWczych					
Liczba rodzin	36	221	211	191	200
Liczba osób w rodzinach	37	726	693	670	689
ALKOHOLIZM					
Liczba rodzin	38	56	67	78	75
Liczba osób w rodzinach	39	110	108	115	112
NARKOMANIA					
Liczba rodzin	40	3	2	8	8
Liczba osób w rodzinach	41	6	6	14	14
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA					
Liczba rodzin	42	0	14	0	0
W TYM: WIELODZIEtNOŚĆ					
Liczba rodzin	43	0	6	0	0
BEZDOMNOŚĆ					

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
Liczba rodzin	44	47	44	49	50
Liczba osób w rodzinach	45	61	49	52	53
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO					
Liczba rodzin	46	18	13	14	14
Liczba osób w rodzinach	47	31	31	20	20
ZDARZENIA LOSOWE					
Liczba rodzin	48	2	0	2	2
Liczba osób w rodzinach	49	3	0	4	4
KLĘSKI ŻYWIŁOWE I EKOLOGICZNE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
SIEROCTWO					
Liczba rodzin	51	0	0	0	0
Liczba osób w rodzinach	52	0	0	0	0
PRZEMOC W RODZINIE					
Liczba rodzin	53	19	6	8	10
Liczba osób w rodzinach	54	98	12	21	25
OCHRONA OFIAR HANDLU LUDŹMI					
Liczba rodzin	55	0	0	0	0
USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
USŁUGI OPIEKUŃCZE OGÓŁEM					
Liczba osób	56	83	86	80	86
Liczba świadczeń	57	31 094	27 692	30 011	31 000
Kwota świadczeń w złotych	58	413 380	397 759	525 204	55 360
W TYM: SPECJALISTYCZNE (wiersze 59 - 61)					
Liczba osób	59	0	0	0	0
Liczba świadczeń	60	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	61	0	0	0	0
SPECJALISTYCZNE USŁUGI DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI					
Liczba osób	62	2	1	2	2
Liczba świadczeń	63	450	300	405	252
Kwota świadczeń w złotych	64	9 000	6 000	8 100	5 040
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE					
Liczba rodzin	65	19	29	18	25
Liczba osób w rodzinach	66	39	72	38	55
PRACA SOCJALNA					
Liczba rodzin	67	1 000	989	1 101	1 105
Liczba osób w rodzinach	68	2 060	2 024	2 219	2 229
INTERWENCJA KRYZYSOWA					
Liczba rodzin	69	12	14	24	26
Liczba osób w rodzinach	70	27	38	55	59
KONTRAKT SOCJALNY					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba zawartych kontraktów socjalnych - ogółem	71	31	81	52	70
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym - ogółem	72	78	113	57	75
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część A	73	X	X	51	68
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część A	74	X	X	56	73
(z wiersza 71) Liczba zawartych kontraktów socjalnych część B	75	X	X	1	2
Liczba osób objętych kontraktem socjalnym część B	76	X	X	1	2
(z wiersza 72) Liczba osób objętych kontraktem socjalnym w Klubie Integracji Społecznej - ogółem	77	0	0	0	0
PROJEKT SOCJALNY					
Liczba realizowanych projektów socjalnych	78	X	X	0	0
Liczba osób objętych projektami socjalnymi	79	X	X	0	0

* wiek produkcyjny: kobiety w wieku 18-59 lat, mężczyźni 18-64 lat

** wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

3.1. GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR

Świadczeniami z pomocy społecznej są:

1. świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

2. świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie chronione,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie — w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Zasiłek stały jest świadczeniem obowiązkowym gminy. Przystępuje:

- pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
- pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604,-zł.;

- w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania, zasiłek stały nie przysługuje.

W roku 2017 pomocy w formie zasiłków stałych udzielono 109 osobom i jest to o 4 osoby mniej w stosunku do roku 2016.

W roku 2018 winna nastąpić od m-ca października zmiana kryterium dochodowego, zatem wysokość świadczeń w roku 2018 znacznie wzrośnie.

Zasiłki okresowe są to świadczenia wypłacane miesięcznie, przyznawane na okres nie dłuższy niż do końca miesiąca, w którym ustaly okoliczności uzasadniające ich przyznanie. Główną przyczyną przyznawania zasiłku okresowego na terenie miasta Łowicza jest bezrobocie, długotrwała choroba i niepełnosprawność.

W 2017 roku pomocy w formie zasiłków okresowych udzielono 295 osobom (w roku 2016 – 311).

Zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym, przyznawanym na zaspokojenie niezbędnej potrzeby życiowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu. Zasiłek może być też przyznany osobom bezdomnym i innym osobom nieposiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne. Może być przyznany również w formie biletu kredytowego.

Przystępuje również osobie lub rodzinie na pokrycie m.in. wydatków związanych z kłeską żywiolową lub ekologiczną niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi. W roku 2017 liczba osób objętych zasiłkiem celowym to 596.

Do zadań gminy o charakterze obowiązkowym należy zapewnienie posiłku osobom, które nie są w stanie go sobie zapewnić. Świadczenie to przyjmuje różne formy pomocy: wydawanych posiłków, świadczenia w postaci bonów żywnościowych, świadczenia pieniężnego w postaci zasiłków celowych na zakup artykułów spożywczych. Pomoc w formie posiłku przyznawana jest też dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole.

Wspomagany jest też przez „Program państwa w zakresie dożywiania”, którego celem jest udzielanie wsparcia gminom w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym w zakresie dożywiania dzieci oraz zapewnienia posiłku osobom jego pozbawionym. Program przewiduje otrzymanie przez osoby uprawnione pomocy w formach: posiłku, zasiłku celowego, świadczenia rzeczowego.

Od roku 2014 roku obowiązuje wieloletni program wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania na lata 2014-2020 „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” który został przyjęty uchwałą Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r.

W roku 2017 kwota wypłaconych świadczeń z programu wynosiła 363 366,67,-zł (w tym rządowa dot. celowa 218 036,47,-zł, środki gminy 145 350,20,-zł).

GMINA - ZADANIA OPS ORAZ MOPS, MOPR (w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
ZASIŁEK STAŁY					
Liczba osób	1	113	113	109	115
Liczba świadczeń	2	1 016	1 074	995	1 090
Kwota świadczeń w złotych	3	460 155	531 373	500 765	545 000

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
W tym: (wiersze 4-6)					
Zasilek stały dla osób samotnie gospodarujących					
Liczba osób	4	88	88	85	90
Liczba świadczeń	5	802	853	793	863
Kwota świadczeń w złotych	6	392 710	460 139	427 448	471 831
W tym: (wiersze 7-9)					
Zasilek stały dla osoby w rodzinie					
Liczba osób	7	25	26	25	25
Liczba świadczeń	8	214	221	202	227
Kwota świadczeń w złotych	9	67 445	71 234	73 317	73 169
ZASILEK OKRESOWY					
Liczba osób	10	299	311	295	315
Liczba świadczeń	11	1 584	1 900	1 834	2 026
Kwota świadczeń w złotych	12	389 886	555 938	543 919	589 768
W tym: (wiersze 13-24)					
Zasilek okresowy z tytułu bezrobocia					
Liczba osób	13	280	274	244	280
Liczba świadczeń	14	1 440	1 645	1 530	1 737
Kwota świadczeń w złotych	15	358 798	492 682	461 282	510 119
Zasilek okresowy z tytułu długotrwałej choroby					
Liczba osób	16	7	30	51	53
Liczba świadczeń	17	13	82	166	170
Kwota świadczeń w złotych	18	3 464	18 743	50 598	51 900
Zasilek okresowy z tytułu niepełnosprawności					
Liczba osób	19	22	36	27	30
Liczba świadczeń	20	98	161	109	113
Kwota świadczeń w złotych	21	18 173	35 541	22 219	26 219
Zasilek okresowy z tytułu możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego					
Liczba osób	22	0	1	0	2
Liczba świadczeń	23	0	3	0	6
Kwota świadczeń w złotych	24	0	765	0	1 530
Zasilek okresowy kontynuowany niezależnie od dochodu na podstawie art. 38 ust. 4a i 4b					
Liczba osób	25	0	0	0	0
Liczba świadczeń	26	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	27	0	0	0	0
ZASILEK CELOWY OGÓLEM					
Liczba osób	28	658	642	596	645
Kwota świadczeń w złotych	29	413 582	418 459	402 484	550 271
W tym: ZASILEK CELOWY PRZYZNANY W RAMACH PROGRAMU WIELOLETNIEGO "POMOC PAŃSTWA W ZAKRESIE DOŻYWIANIA"					
Liczba osób	30	205	360	387	393

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	31	349	771	1 023	1 043
Kwota świadczeń w złotych	32	45 113	98 188	145 800	148 648
ZASIŁKI CELOWE PRYZNANE NIEZALEŻNIE OD DOCHODU na podstawie art. 39a ust. 1 i 2					
Liczba osób	33	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	34	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA NIEPIENIĘŻNE Z POMOCY SPOŁECZNEJ					
POSIŁEK OGÓLEM					
Liczba osób	35	391	410	414	502
Liczba świadczeń	36	53 658	57 184	57 652	84 798
Kwota świadczeń w złotych	37	185 831	206 940	216 698	321 467
W TYM: DLA DZIECI					
Liczba osób	38	324	323	324	412
Liczba świadczeń	39	37 958	39 904	39 262	56 798
Kwota świadczeń w złotych	40	108 577	121 105	123 110	230 099
W tym: (z wierszy 35-37) POSIŁEK - świadczenie przyznane w ramach programu wieloletniego "Pomoc Państwa w zakresie dożywiania"					
Liczba osób	41	391	410	414	502
Liczba świadczeń	42	53 658	57 184	57 652	84 798
Kwota świadczeń w złotych	43	185 831	206 940	216 698	321 467
W TYM: DLA DZIECI (z wierszy 41-43)					
Liczba osób	44	324	322	324	412
Liczba świadczeń	45	37 958	39 904	39 262	56 789
Kwota świadczeń w złotych	46	108 577	121 105	123 827	230 099
SCHRONIENIE					
Liczba osób	47	0	0	0	0
Liczba świadczeń	48	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	49	0	0	0	0
UBRANIE					
Liczba osób	50	0	0	0	0
Liczba świadczeń	51	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	52	0	0	0	0
SPRAWIENIE POGRZEBU					
Liczba osób	53	4	2	6	5
Liczba świadczeń	54	4	2	6	5
Kwota świadczeń w złotych	55	7 524	4 100	9 114	9 000
ODPŁATNOŚĆ GMINY ZA POBYT W DOMU POMOCY SPOŁECZNEJ					
Liczba osób	56	25	30	32	34
Liczba świadczeń	57	235	277	338	358
Kwota świadczeń w złotych	58	480 460	579 661	724 000	758 000
INDYWIDUALNE PROGRAMY POMOCY					

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
	Rok 2015	Rok 2016		
INDYWIDUALNY PROGRAM WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI				
Liczba osób	59	0	0	0
INDYWIDUALNY PROGRAM ZATRUDNIENIA SOCJALNEGO (Centrum Integracji Społecznej)				
Liczba osób	60	0	0	0
WSPIERANIE RODZINY I PIECZA ZASTĘPCZA				
Liczba rodzin objęta pracą asystenta rodziny	61	20	22	29
Liczba rodzin wspierających	62	0	0	0
Liczba asystentów rodziny	63	1	2	2
Odpłatność za pobyt dziecka w pieczy zastępczej w złotych	64	93 108	121 793	179 965
				210 000

4. Inne rodzaje pomocy i świadczeń

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizuje zadania, określane często jako system świadczeń na rzecz rodziny. System ten obejmował w 2017r. wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych, które stanowią zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

System świadczeń rodzinnych, określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003r. ma charakter sformalizowany oparty na konstrukcji udokumentowanych uprawnień rodziców o przyznanie świadczeń pieniężnych. Został on skierowany do rodzin, w których dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674 zł. netto, a w przypadku rodzin wychowujących dziecko niepełnosprawne – 764 zł

Do ustawowego katalogu świadczeń rodzinnych należą:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka, o której mowa w art.22a ustawy, wypłacana zgodnie z Uchwałą Nr LXIII/385/2006 Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 października 2006r.
- świadczenie rodzicielskie.

Od 1 stycznia 2016r. wprowadzono nowe świadczenie – świadczenie rodzicielskie w wysokości 1000 zł. miesięcznie. Świadczenie przysługuje matce (a w wyjątkowych sytuacjach również ojcu) – przez okres 52 tygodni. Okres wypłaty świadczenia zwiększany jest w przypadku urodzenia wieloraczków. W 2017r. liczba osób korzystających ze świadczeń rodzinnych wzrosła w porównaniu do roku 2016r. (w 2016r. zasiłki rodzinne otrzymało 1587 dzieci a w 2017r. 1694 dzieci).

Zauważalna jest natomiast tendencja zniżkowa w odniesieniu do funduszu alimentacyjnego. Kwota wypłat zmniejszyła się, a liczba osób uprawnionych nieznacznie spadła z 338 w 2016r. do 325 w 2017r.

W dniu 26 sierpnia 2010r. Rada Miejska w Łowiczu przyjęła Uchwałę Nr LXII/492/2010 w sprawie podniesienia kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz kwoty dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

W 2017. podwyższono o 50zł. 576 dodatków z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz również o 50zł. 131 dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego.

Na realizację uchwały wydatkowana została w 2017r. kwota 34 957,62 zł. Wydatki uległy nieznacznemu zmniejszeniu w porównaniu do roku 2016 r. kiedy na realizację uchwały wydano 36 485,15. W/w pomocą objęto 48 rodzin.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu wypłaca również na podstawie Uchwały Rady Miejskiej w Łowiczu z dnia 26 października 2008r. Nr LXIII/385/2006 jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka, o której mowa w art. 22a ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W 2017r. wypłacono 286 zapomóg, jest to niewielki wzrost w porównaniu do 2016r. kiedy wypłacono 275 zapomóg. W 2017 r. wydano 296 ubrań dla dzieci „Duma Łowicza”.

Od 1 września 2010r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu przyznaje i wypłaca świadczenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym, czyli stypendium szkolne i zasiłki szkolne.

Wnioski o przyznanie stypendium szkolnego składa się w terminie od 1 do 15 września. Miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być wyższa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 3-13 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2015r. poz. 163 z póź. zm.) – od 1 października 2015r. jest to 514,00zł w przypadku osoby w rodzinie i 634,00zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej.

Stypendium szkolne nie może być niższe miesięcznie niż 80%, a wyższe niż 200 % kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych tj. 124,00zł.

W 2017r. stypendia wypłacono 312 uczniom na łączną kwotę 284.908,00zł (z tego środki rządowe 226.228,00 zł oraz środki samorządowe w wysokości 58.680,00zł) a także 13 zasiłków szkolnych na kwotę 5800,00 zł (z tego środki rządowe 4.740,00zł oraz środki samorządowe w wysokości 1.060,00 zł).

Ogółem na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym przeznaczono w 2017r.

290,708,00zł (w tym 230.968,00zł. ze środków rządowych i 59.740,00zł. ze środków samorządowych) wydatki na tę formę wsparcia zmalały w porównaniu do roku 2016, kiedy to wydano 332.097,00 zł (w tym 265.677,00zł ze środków rządowych i 66.420,00zł ze środków samorządowych).

Od 1 kwietnia 2016r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu realizuje kolejne zadanie jakim jest wypłata świadczenia wychowawczego o którym mowa w ustawie z 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 poz. 195 z późn. zm.) Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje matce, ojcu, opiekunowi faktycznemu dziecka albo opiekunowi prawnemu dziecka. Świadczenie wychowawcze przysługuje w wysokości 500,00 zł miesięcznie na dziecko w rodzinie do dnia ukończenia przez dziecko 18. roku życia.

W przypadku urodzenia dziecka, ukończenia przez dziecko 18 roku życia lub w przypadku gdy dziecko, zgodnie z orzeczeniem sądu, jest pod opieką naprzemienną obojdwój rodziców rozwiedzionych, żyjących w separacji lub żyjących w rozłączeniu, kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc ustala się, dzieląc kwotę tego świadczenia przez liczbę wszystkich dni kalendarzowych w tym miesiącu, a otrzymaną kwotę mnoży się przez liczbę dni kalendarzowych, za które to świadczenie przysługuje. Kwotę świadczenia wychowawczego przysługującą za niepełny miesiąc zaokrągla się do 10 groszy w górę.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na pierwsze dziecko w rodzinie (czyli dziecko jedyne, lub dziecko najstarsze do 18 roku życia), jeżeli dochód rodziny z roku 2016 w przeliczeniu na osobę nie przekracza miesięcznie kwoty 800,00 zł. lub kwoty 1 200,00 zł. jeżeli członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne. Prawo do świadczenia ustala się z uwzględnieniem określonych ustaw przepisów o utracie i uzyskaniu dochodu.

Świadczenie wychowawcze przysługuje na drugie i kolejne dziecko do ukończenia 18 roku życia i przysługuje niezależnie od osiągniętego dochodu.

Prawo do świadczenia wychowawczego ustalane jest na okres od dnia 1 października do dnia 30 września roku następnego.

Ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego oraz jego wypłata następują na wniosek matki, ojca, opiekuna faktycznego dziecka albo opiekuna prawnego dziecka.

W 2017r. do MOPS wpłynęły 2 364 wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego, z tego 486 drogą elektroniczną. Pomocą zostało objętych 3 110 dzieci z 2 239 rodzin. Na wypłatę świadczeń wychowawczych wydano 16 336 154,10zł. Świadczenia wypłacane były w gotówce, jedno świadczenie było wypłacane w formie rzeczowej z uwagi na marnotrawienie środków.

Pracownicy socjalni przeprowadzili kontrolę 43 środowisk pod kątem prawidłowego wykorzystania przyznanego świadczenia.

Dla niektórych osób uprawnionych korzystających ze świadczeń pielęgnacyjnych i zasiłku dla opiekuna odprowadzono składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne. W roku 2017 opłacano składki na ubezpieczenie społeczne za 81 osób na kwotę 288 133,-zł i był to znaczny wzrost w stosunku do roku 2016, kiedy odprowadzano składki dla 70 osób na kwotę 237 263,-zł. Spowodowane było to wzrostem osób uprawnionych i wzrostem wysokości świadczenia pielęgnacyjnego. Składki na ubezpieczenie zdrowotne w 2017 r. były odprowadzane dla 52 osób na kwotę 59 101,12,-zł.

Obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne za osoby uprawnione były również osoby pobierające zasiłki stałe. W roku 2017 odprowadzano składki na ubezpieczenie zdrowotne za 100 osób na kwotę 42 768,19,-zł.

Łącznie w 2017 opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne dla 152 osób na kwotę 101 869,-zł.

Dotatki mieszkaniowe i dotatki energetyczne prowadzone są przez Urząd Miejski w Łowiczu Wydział Spraw Lokalowych i Działalności Gospodarczej. Z przekazanych danych wynika, że w roku 2017 wypłacono mniej dotatków mieszkaniowych i dotatków energetycznych w stosunku do roku 2016. I tak w 2017r. z dotatków mieszkaniowych skorzystało 386 gospodarstw na kwotę 796 842,-zł a w 2016 roku 436 gospodarstw na kwotę 927 424,-zł.

Z dodatku energetycznego w 2017r. skorzystało 193 osoby na kwotę 23 510,-zł, a w roku 2016 - 202 osoby na ogólną kwotę 23 839,-zł.

INNE RODZAJE POMOCY I ŚWIADCZEŃ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie	
	Rok 2015	Rok 2016			
ŚWIADCZENIE WYCHOWAWCZE					
Liczba rodzin	1	X	1 998	2 239	2 200
Kwota świadczeń w złotych	2	X	11 951 081	16 336 154	16 400 000
ZASIŁKI RODZINNE I DODATKI DO ZASIŁKÓW RODZINNYCH					
Liczba rodzin	3	678	722	726	745
Kwota świadczeń w złotych	4	2 175 673	2 553 562	2 653 262	2 700 000
JEDNORAZOWY DODATEK Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA (ujmowany w pozycji "Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych")					
Liczba świadczeń	5	70	78	65	67
Kwota świadczeń w złotych	6	70 000	78 000	65 000	67 000
JEDNORAZOWA ZAPOMOGA Z TYTUŁU URODZENIA SIĘ DZIECKA					
Liczba świadczeń	7	214	231	222	230
Kwota świadczeń w złotych	8	214 000	231 000	222 000	230 000
ŚWIADCZENIA OPIEKUNICZE					
ŚWIADCZENIE PIELĘGNACYJNE					
Liczba świadczeń	9	706	727	805	810
Kwota świadczeń w złotych	10	844 680	940 723	1 125 972	1 196 370
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY - Ogółem					
Liczba świadczeń	11	5 550	5 688	5 660	5 680
Kwota świadczeń w złotych	12	849 150	867 204	865 980	869 040
W tym: (od poz. 13 do poz. 20)					
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA NIEPEŁNOSPRAWNEGO DZIECKA					
Liczba świadczeń	13	1 884	2 034	2 025	2 035
Kwota świadczeń w złotych	14	288 252	311 202	309 825	311 355
ZASIŁEK PIELĘGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O ZNA CZNYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI					

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba świadczeń	15	2 251	2 189	2 172	2 180
Kwota świadczeń w złotych	16	344 403	334 917	332 316	333 540
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ W WIEKU POWYŻEJ 16 ROKU ŻYCIA O UMIARKOWANYM STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI, KTÓRA POWSTAŁA PRZED UKOŃCZENIEM 21 ROKU ŻYCIA					
Liczba świadczeń	17	1 315	1 357	1 376	1 378
Kwota świadczeń w złotych	18	201 195	207 621	210 528	210 834
ZASIŁEK PIELEGNACYJNY DLA OSOBY, KTÓRA UKOŃCZYŁA 75 LAT					
Liczba świadczeń	19	100	88	87	87
Kwota świadczeń w złotych	20	15 300	13 464	13 311	13 311
SPECJALNY ZASIŁEK OPIEKUNCZY					
Liczba świadczeń	21	87	83	128	135
Kwota świadczeń w złotych	22	44 148	42 605	65 717	70 200
ZASIŁEK DLA OPIEKUNA					
Liczba świadczeń	23	146	107	96	96
Kwota świadczeń w złotych	24	75 504	55 640	49 920	49 920
ŚWIADCZENIE Z FUNDUSZU ALIMENTACYJNEGO					
Liczba osób	25	317	304	283	290
Liczba rodzin	26	197	192	180	182
Kwota świadczeń w złotych	27	1 587 196	1 528 676	1 433 360	1 571 400
DODATKI MIESZKANIOWE					
Liczba gospodarstw domowych	28	490	436	386	400
Kwota świadczeń w złotych	29	1 023 328	927 424	796 842	825 000
DODATKI ENERGETYCZNE					
Liczba gospodarstw domowych	30	227	202	193	206
Kwota świadczeń w złotych	31	26 482	23 839	23 510	25 270
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA ZDROWOTNEGO					
Liczba osób	32	144	156	152	146
Kwota świadczeń w złotych	33	80 712	98 070	101 869	98 274
OPŁACENIE SKŁADKI UBEZPIECZENIA SPOŁECZNEGO					
Liczba osób	34	63	70	81	85
Kwota świadczeń w złotych	35	205 085	237 263	288 133	300 000
ŚWIADCZENIE INTEGRACYJNE (CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ)					
Liczba osób	36	0	0	0	0
Kwota świadczeń w złotych	37	0	0	0	0
ŚWIADCZENIA PIENIĘŻNE Z PRAC SPOŁECZNIE UŻYTECZNYCH					
Liczba osób ogółem	38	12	10	0	10
Kwota świadczeń w złotych	39	3 272	3 558	0	4 700
STYPENDIA SOCJALNE DLA UCZNIÓW I ZASIŁKI SZKOLNE					
Liczba osób	40	378	377	312	320
Kwota świadczeń w złotych	41	283 542	332 097	290 708	300 000

5. Zasoby instytucjonalne pomocy i wsparcia

Wsparcie społeczne jest szczególnym sposobem i rodzajem pomocy udzielanej poszczególnym osobom i grupom, w celu mobilizowania ich sił, potencjału, zasobów, które zachowali, aby mogli radzić sobie ze swoimi problemami.

W związku z tym, osoby i rodziny znajdujące się w potrzebie mogą otrzymać pomoc i wsparcie z różnego rodzaju instytucji pomocy społecznej.

Jedną z podstawowych instytucji służących potrzebującym jest na terenie miasta Łowicza jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu mający swą siedzibę przy ul. Kałiska 6.

Jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej stanowi instytucję lokalnej polityki społecznej. Realizuje zadania dotyczące obszaru polityki społecznej w zakresie pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, funduszu alimentacyjnego, pomocy materialnej dla uczniów. Jej funkcjonowanie ma na celu urzeczywistnienie zasady sprawiedliwości społecznej poprzez stworzenie równych szans i przywrócenie samodzielności, a jeśli jest to możliwe, zabezpieczenie opieki i godnej egzystencji mieszkańców miasta Łowicza, zagrożonych ryzykiem wystąpienia trudnych sytuacji życiowych.

Ośrodkami wsparcia działającymi na terenie naszego miasta są: Środowiskowy Dom Samopomocy, Noclegownia dla Bezdomnych (Punkt Pomocy Mieszkańcowi), Mieszkania Chronione, Klub Seniora, Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Od 1 lipca 2017r. na terenie miasta Łowicza zaczął swoją działalność Zakład Aktywizacji Zawodowej prowadzonej przez Stowarzyszenie Wsparcie Społeczne „Ja-Ty-My” z siedzibą w Łodzi. ZAZ działa w celach rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych (w tym również osób dotkniętych niepełnosprawnością z powodu zaburzeń psychicznych) ze znacznym i umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Placówka prowadzi działalność gastronomiczną. Osoby niepełnosprawne wykonują prace w zawodzie pomoc kuchenna, kelner.

Nie udostępniono MOPS w Łowiczu informacji dotyczącej rocznego kosztu prowadzenia i utrzymania placówki zastępując się tajemnicą, stąd też wpisano cyfrę „0”.

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OSRODKI WSPARCIA - OGÓŁEM						
Liczba placówek	1	4	2	2	2	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	4	2	2	2	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	58	47	50	50	
Liczba osób korzystających	5	73	78	87	83	
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	6	0	0	0	0	
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	1	0	0	0	
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	10	11	11	11	
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	9	504 471	605 236	568 584	669 952	674 952
W TYM (z wierszy 1-9):						
ŚRODOWISKOWE DOMY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	10	1	1	1	1	
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 11 i 12)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	11	1	1	1	1	
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	12	0	0	0	0	
Liczba miejsc w placówkach ogółem	13	30	30	30	30	
Liczba osób korzystających	14	33	36	33	33	
Liczba osób umieszczonych	15	4	5	6	2	3
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	16	0	0	0	0	

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	7	7	7	7	7
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	18	366 008	471 236	428 584	524 952	524 952
DZIENNE DOMY POMOCY						
Liczba placówek	19	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 20 i 21)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	20	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	21	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	22	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	23	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	24	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0	0
NOCLEGOWNIE, SCHRONISKA I DOMY DLA OSÓB BEZDOMNYCH						
Liczba placówek	27	1	1	1	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	1	1	1	1	1
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	30	22	17	20	20	20
Liczba osób korzystających	31	36	42	54	50	50
Liczba osób skierowanych w wyniku eksmisji	32	3	1	0	1	1
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	33	3	4	4	4	4
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	34	129 200	134 000	140 000	145 000	150 000
OGRZEWAŁNIE						
Liczba placówek	35	X	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 36 i 37)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	36	X	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	37	X	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	38	X	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba osób korzystających	39	X	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	40	X	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	41	X	0	0	0	0
KLUBY SAMOPOMOCY						
Liczba placówek	42	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 43 i 44)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	43	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	44	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	45	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	46	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	47	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	48	0	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	49	0	0	0	0	0

ZASOBY INSTYTUCJONALNE POMOCY I WSPARCIA (c.d.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ						
Liczba placówek	1	0	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 2 i 3)						
Liczba placówek prowadzonych przez JST	2	0	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	3	0	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	4	0	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	5	0	0	0	0	0
Liczba osób umieszczonych	6	0	0	0	0	0
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	7	0	0	0	0	0
Liczba decyzji odmownych (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	8	0	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg	9	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
stanu na 31 grudnia danego roku)					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	10	0	0	0	0
MIESZKANIA CHRONIONE OGÓŁEM					
Liczba placówek	11	2	2	2	2
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 12 i 13)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	12	2	2	2	2
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	13	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	14	6	8	8	8
Liczba osób korzystających	15	4	7	4	4
Liczba osób umieszczonych	16	4	3	1	30
Liczba osób oczekujących (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	17	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	18	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	19	9 263	9 819	9 131	10 800
OSRODKI INTERWENCJI KRYZYSOWEJ OGÓŁEM					
Liczba placówek	20	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 21 i 22)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	21	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	22	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	23	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	24	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	25	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	26	0	0	0	0
JEDNOSTKI SPECJALISTYCZNEGO PORADNICTWA					
Liczba placówek	27	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 28 i 29)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	28	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	29	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	30	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg	31	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
stanu na 31 grudnia danego roku)					
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	32	0	0	0	0
PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO					
Liczba placówek	33	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 34 i 35)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	34	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	35	0	0	0	0
Liczba miejsc w placówkach ogółem	36	0	0	0	0
Liczba osób korzystających	37	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	38	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	39	0	0	0	0
PLACÓWKI OPIEKUNICZO-WYCHOWAWCZE OGÓLEM					
Liczba placówek	40	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 41 i 42)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	41	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	42	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	43	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	44	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	45	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	46	X	X	X	X
W tym: PLACÓWKI TYPU RODZINNEGO					
Liczba placówek	47	X	X	X	X
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 48 i 49)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	48	X	X	X	X
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	49	X	X	X	X
Liczba miejsc w placówkach ogółem	50	X	X	X	X
Liczba osób korzystających	51	X	X	X	X
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	52	X	X	X	X
Roczny koszt prowadzenia	53	X	X	X	X

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
i utrzymania placówek (w złotych)					
CENTRUM INTEGRACJI SPOŁECZNEJ					
Liczba placówek	54	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 55 i 56)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	55	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	56	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	57	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	58	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	59	0	0	0	0
KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ					
Liczba placówek	60	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 61 i 62)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	61	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	62	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	63	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	64	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	65	0	0	0	0
WARSZTAT TERAPII ZAJĘCIOWEJ					
Liczba placówek	66	0	0	0	0
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 67 i 68)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	67	0	0	0	0
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	68	0	0	0	0
Liczba uczestników zajęć	69	0	0	0	0
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	70	0	0	0	0
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	71	0	0	0	0
ZAKŁAD AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ					
Liczba placówek	72	0	0	1	1
Z tego: według organu prowadzącego (wiersze 73 i 74)					
Liczba placówek prowadzonych przez JST	73	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba placówek prowadzonych przez inny podmiot	74	0	0	1	1	1
Liczba uczestników zajęć	75	0	0	20	20	20
Kadra placówek - liczba osób zatrudnionych ogółem (wg stanu na 31 grudnia danego roku)	76	0	0	7	8	8
Roczny koszt prowadzenia i utrzymania placówek (w złotych)	77	0	0	0	0	0

INNE INSTYTUCJE POMOCY I WSPARCIA

Rodzaj instytucji	Wyszczególnienie	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie

6. Kadra jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

W skład Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej stosownie do zatwierdzonego przez Burmistrza Miasta Łowicza regulaminu organizacyjnego wchodzi następujące działy, komórki organizacyjne i stanowiska:

1. Dział Pomocy Środowiskowej:

Kierownik - 1
Pracownik socjalny - 8
Starszy pracownik socjalny - 7
Asystent rodziny - 2
Opiekun ds. Klubu seniora - 2

2. Dział Świadczeń Świadczeń:

- Sekcja Ewidencji Świadczeń Pomocy Społecznej (starszy inspektor -1; referent - 1)
- Sekcja Świadczeń Rodzinnych i Obsługi Funduszu Alimentacyjnego (starszy inspektor - 3; Informatyk - 1)
- Sekcja d/s realizacji zadań z zakresu świadczeń wychowawczych (inspektor - 2)

3. Dział Administracyjno – Kadrowy

Kierownik - 1
Inspektor - 1
Sprzątaczką - 1
Kierowca - 1

4. Księgowość

Główny księgowy - 1
Starszy inspektor - 1
Kasjer - 2

5. Punkt Pomocy Mieszkaniowej

Opiekun - 3
Robotnik gospodarczy - 1

6 Dyrekcja

Dyrektor - 1
Zastępca dyrektora - 1

Struktura jednostki jest dostosowana do realizowanych przez jednostkę zadań.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. MOPS zatrudniał 43 osoby na 42 etatów, w tym jeden pracownik przebywa na urlopie wychowawczym i jedena zwolnieniu chorobowym, jeden pracownik został zatrudniony na zastępstwo..

Osoby zatrudnione na stanowisku pracownika socjalnego posiadają kwalifikacje zawodowe uprawniające do wykonywania tego typu zawodu zgodnie z ustawą o pomocy społecznej. Część z nich posiada wykształcenie wyższe. W obszarze zatrudnienia pracowników socjalnych jest wystarczająca kadra.

KADRA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, stan na 31 grudnia)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby		
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie	
OGÓŁEM PRACOWNICY JEDNOSTKI						
Liczba ogółem pracowników jednostki pomocy społecznej	1	41	43	42	43	43
KADRA KIEROWNICZA						
Ogółem kadra kierownicza (dyrektor jednostki i jego zastępcy)	2	2	2	2	2	2
W tym: (od poz. 3 do poz. 4)						
Wykształcenie wyższe	3	2	2	2	2	2
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	4	2	2	2	2	2
PRACOWNICY SOCJALNI						
Ogółem	5	15	15	15	15	15
W tym: pracownicy socjalni ogółem zatrudnieni z EFS	6	0	0	0	0	0
W tym: (od poz. 7 do poz. 11)						
Wykształcenie wyższe	7	9	8	8	8	8
Wykształcenie średnie	8	6	7	7	7	7
Specjalizacja 1-ego stopnia w zawodzie	9	0	0	0	0	0
Specjalizacja 2-ego stopnia w zawodzie	10	0	0	0	0	0
Specjalizacja z organizacji pomocy społecznej	11	1	1	1	1	1
POZOSTALI PRACOWNICY:						
Ogółem	12	24	26	25	26	26
W tym: (od poz. 13 do poz. 15)						
Wykształcenie wyższe	13	11	14	14	14	14
Wykształcenie średnie	14	10	9	9	9	9
Inne	15	3	3	2	3	3

6.1. Zatrudnienie pomocnicze w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej

ZATRUDNIENIE POMOCNICZE W JEDNOSTCE ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ (w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
	Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Wolontariusze	1	0	0	0	0
Zatrudnienie subsydiowane (roboty publiczne, prace interwencyjne i inne)	2	3	2	0	0
Staże	3	2	0	0	1

6.2. Zespoły pracy socjalnej i integracji społecznej w jednostce pomocy społecznej

ZESPOŁY PRACY SOCJALNEJ I INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W JEDNOSTCE POMOCY SPOŁECZNEJ
(w osobach, w ciągu danego roku)

W osobach

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
Liczba zespołów	1	0	0	0	0	0
Liczba osób ogółem w zespole	2	0	0	0	0	0
W tym z wiersza 2:						
Pracownicy socjalni	3	0	0	0	0	0
Specjaliści zgodnie z art.110 ust.3 ustawy o pomocy społecznej	4	0	0	0	0	0

7. Środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w budżecie jednostki samorządu terytorialnego

W niniejszym rozdziale wykazane są wszystkie wydatki związane z realizacją zadań z zakresu pomocy społecznej wg poszczególnych rozdziałów, które są powiązane z wydatkami z zakresu ochrony zdrowia, czy też wychowania i edukacji, rodziny. Sumy wydatków ogółem to zadania realizowane w dziale 851, 852, 853, 854, 855. Z roku na rok odnotowuje się wzrost wydatków na realizację gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, gminnemu programowi przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczenia rodzinne, zasiłki stałe, ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, pomoc materialną dla uczniów. Wzrastają też wydatki związane z kosztami realizacji zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. MOPS współfinansuje pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach wychowawczych.

ŚRODKI FINANSOWE NA WYDATKI W POMOCY SPOŁECZNEJ I INNYCH OBSZARACH POLITYKI SPOŁECZNEJ W BUDŻECIE JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
(zadania własne i zadania zlecone)

W złotych

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
OGÓŁEM						
OGÓŁEM (działy)	1	X	X	30 898 418	30 589 435	31 115 872
W tym: w budżecie OPS/PCPR	2	X	X	29 139 432	28 660 052	29 237 000
851 - OCHRONA ZDROWIA						
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	3	42 224	46 018	44 397	50 000	50 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	4	0	0	0	0	0
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	5	598 345	497 809	620 040	630 000	630 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	6	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA						
85202 - Domy pomocy społecznej	7	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	8	0	0	0	0	0
85203 - Ośrodki Wsparcia	9	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	10	0	0	0	0	0
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	11	16 472	21 217	26 061	31 342	32 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	12	16 472	21 217	26 061	31 342	32 000

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	13	84 550	98 070	101 869	98 274	105 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	14	84 550	98 070	101 869	98 274	105 000
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	15	X	X	811 972	740 219	830 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	16	X	X	811 972	740 219	830 000
85215 - Dodatki mieszkaniowe	17	1 023 328	927 424	796 842	825 000	844 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	18	0	0	0	0	0
85216 - Zasiłki stałe	19	460 155	531 373	500 765	377 104	530 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	20	460 155	531 373	500 765	377 104	530 000
85218 - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	21	X	X	X	X	X
w tym: w budżecie OPS/PCPR	22	X	X	X	X	X
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	23	1 877 256	1 998 590	2 096 627	2 187 537	2 250 000
w tym: w budżecie OPS/PCPR	24	1 877 256	1 998 590	2 096 627	2 187 537	2 250 000
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	25	9 264	9 919	9 131	10 800	12 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	26	9 264	9 919	9 131	10 800	12 000
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	27	413 380	403 759	533 304	466 680	500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	28	413 380	403 759	533 304	466 680	500 000
85230 - Pomoc w zakresie dożywiania	29	X	X	363 387	294 756	350 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	30	X	X	363 387	294 756	350 000
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	31	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	32	0	0	0	0	0
W tym (z wiersza 31): Wydatki na pomoc dla cudzoziemców w celu integracji ze środowiskiem (cudzoziemcy, którzy uzyskali status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą)	33	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	34	0	0	0	0	0
85232 - Centra Integracji Społecznej	35	0	0	0	0	0

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	36	0	0	0	0	0
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	37	24 644	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	38	24 644	0	0	0	0
85295 - Pozostała działalność	39	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	40	X	X	0	0	0
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ						
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	41	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	42	0	0	0	0	0
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	43	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie dyspozycji OPS / PCPR	44	0	0	0	0	0
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	45	0	0	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	46	0	0	0	0	0
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	47	19 699	20 700	25 199	28 200	30 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	48	19 699	20 700	25 199	28 200	30 000
854 - Edukacyjna opieka wychowawcza						
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	49	X	X	290 708	300 000	300 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	50	X	X	290 708	300 000	300 000
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	51	X	X	55 000	55 000	55 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	52	X	X	0	0	0
855 - Rodzina						
85501 - Świadczenie wychowawcze	53	X	X	16 581 197	16 400 000	16 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	54	X	X	16 581 197	16 400 000	16 500 000
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	55	X	X	7 552 757	7 448 140	7 500 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	56	X	X	7 552 757	7 448 140	7 500 000
85504 - Wspieranie rodziny	57	X	X	66 490	67 000	68 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	58	X	X	66 490	67 000	68 000
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	59	X	X	242 707	369 383	299 872

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Potrzeby	
		Rok 2015	Rok 2016		Rok po ocenie	Dwa lata po ocenie
w tym: w budżecie OPS / PCPR	60	X	X	0	0	0
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	61	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	62	X	X	0	0	0
85507 - Dzienni opiekunowie	63	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	64	X	X	0	0	0
85508 - Rodziny zastępcze	65	X	X	179 965	210 000	230 000
w tym: w budżecie OPS / PCPR	66	X	X	179 965	210 000	230 000
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	67	X	X	0	0	0
w tym: w budżecie OPS / PCPR	68	X	X	0	0	0

8. Aktywność projektowo-konkursowa jednostki organizacyjnej pomocy społecznej

AKTYWNOŚĆ PROJEKTOWO-KONKURSOWA JEDNOSTKI ORGANIZACYJNEJ POMOCY SPOŁECZNEJ
(w całym okresie sprawozdawczym)

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
PROJEKTY WSPÓLFINANSOWANE Z EFS					
Liczba projektów	1	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	2	0	0	0	0
Łączna kwota środków EFS	3	0	0	0	0
W tym:					
UDZIAŁ W KONKURSACH OGŁASZANYCH PRZEZ MRPIPS					
Liczba konkursów	4	1	1	1	1
Ogółem liczba osób objętych projektami	5	1	1	2	2
W tym:					
"Program asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej"	6	15 033	30 375	41 546	50 000
UDZIAŁ W PROGRAMACH OSŁONOWYCH (nie wymienione wyżej)					
Liczba programów	7	0	0	0	0
Ogółem liczba osób objętych projektami	8	0	0	0	0
W tym:					

9. Współpraca z organizacjami pozarządowymi - zadania zlecone w obszarze pomocy i wsparcia

Organizacje pozarządowe pełnią ważną rolę w społeczeństwie, realizują bowiem wiele zadań administracji publicznej oraz odpowiadają w swoich działaniach na problemy środowiska lokalnego i wspierają ludzi w zaspokajaniu ich potrzeb.

MOPS w Łowiczu współpracuje z organizacjami pozarządowymi.

Na podstawie umowy zawartej z Polskim Czerwonym Krzyżem świadczone są usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania. Przyznaje się je osobom samotnym, przewlekle chorym, niepełnosprawnym i w podeszłym wieku, które mają ograniczoną zdolność do samoopieki lub mają rodzinę niewydolną opiekuńczo.

W roku 2017r. realizowano w 2 edycjach Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020r. w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej podjął po raz kolejny współpracę z Łowickim Stowarzyszeniem „Dać Szansę”, które jako jedyna organizacja pozarządowa na terenie miasta Łowicza i gmin powiatu łowickiego zaangażowała się w realizację tego programu. W ramach Programu Łowickie Stowarzyszenie „Dać szansę” pozyskało żywność w ilości 243 ton o wartości 1.100.000 zł.

Zawarte w dniu 01.09.2016r. porozumienie MOPS w Łowiczu z Łowickim Stowarzyszeniem „Dać szansę” dotyczy współpracy przy realizacji wyżej wymienionego Programu w zakresie obejmującym mieszkańców Łowicza. Porozumienie było realizowane w przeciągu całego minionego roku, obejmowało 4 zakresy działań: rekrutacja uczestników Programu, pomoc w dystrybucji przydzielonej żywności, pomoc w koordynowaniu działań okołoprogramowych (szkolenia uczestników), pokrycie części kosztów transportu produktów żywnościowych z Łodzi do Łowicza.

Ośrodek wydawał skierowania osobom spełniającym kryterium do otrzymania pomocy żywnościowej w ramach programu (tj. do 200% dochodu osoby/rodziny określonego na podstawie art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej - tj. 1 268 zł dla osoby samotnie gospodarującej, 1 028 zł dla osoby w rodzinie).

W roku 2017 kierowaniem i kwalifikowaniem mieszkańców Łowicza do 2014-2020 Podprogram 2016 zajmowali się pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu. W okresie 01.08.2016r. – 31.05.2017r. pracownicy socjalni MOPS w Łowiczu wydali 423 skierowań dla 913 osób, w okresie 01.08.2017r. – 31.01.2018r. wydano 418 skierowań dla 931 osób.

MOPS w Łowiczu dla realizacji porozumienia wytypował pracownika, którego zadaniem była koordynacja działań ze Stowarzyszeniem polegająca na informowaniu zainteresowanych o terminach wydawania żywności, pomocy w odbiorze przekazywanej żywności, pomocy w transporcie otrzymanej żywności, działania okołoprogramowe. Pracownik MOPS aktywnie uczestniczył w działaniach w ramach instrumentów towarzyszących realizacji Programu poprzez: rekrutację uczestników i monitoring obecności warsztatów kulinarnych dla różnych grup pokoleniowych z udziałem ekspertów kulinarnych, kucharzy, dietetyków, pokazujące różne możliwości przygotowania potraw i artykułów spożywczych,

**WSPÓŁPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI - ZADANIA ZLECONE W OBSZARZE POMOCY I WSPARCIA
(w całym okresie sprawozdawczym)**

WYSZCZEGÓLNIENIE		Lata poprzednie		Rok oceny	Prognoza rok po ocenie
		Rok 2015	Rok 2016		
Liczba organizacji pozarządowych z którymi współpracuje OPS/PCPR	1	1	1	1	1
ZLECENIA W TRYBIE DZIAŁALNOŚCI POŻYTKU PUBLICZNEGO					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	2	0	0	0	0
Liczba zleceń / umów	3	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	4	0	0	0	0
ZLECENIA W TRYBIE ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	5	1	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	6	322 000	318 432	446 002	370 000
WYBRANE USŁUGI POMOCY SPOŁECZNEJ					
Usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	7	1	1	1	1
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	8	322 000	318 432	446 002	370 000
Specjalistyczne usługi opiekuńcze					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	9	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	10	0	0	0	0
Prowadzenie placówki pomocy społecznej					
Liczba organizacji pozarządowych, którym zlecono zadania	11	0	0	0	0
Wartość przekazanych dotacji dla organizacji pozarządowych w złotych	12	0	0	0	0

10. Wskaźniki oceny zasobów pomocy społecznej

10.1. KADRA PRACOWNIKÓW SOCJALNYCH

Wskaźnik wykształcenia pracowników socjalnych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba pracowników socjalnych posiadających wyższe wykształcenie	1	10	9	9	8	8	8	8
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	15	15	15	15	15	15	15
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	67	60	60	53	53	53	53
Dynamika (%)	4	X	90	100	88	100	100	100

Wskaźnik profesjonalizacji kadry - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba osób pełniących funkcje kierownicze i pracowników socjalnych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej	1	3	3	3	3	3	3	3
liczba pozostałych osób zatrudnionych posiadających specjalizację z organizacji pomocy społecznej *	2	4	3	3	3	0	0	0
liczba wszystkich zatrudnionych osób	3	39	39	41	43	42	43	43
Wartość wskaźnika w1+w2 / w3 x 100% (%)	4	18	15	15	14	7	7	7
Dynamika (%)	5	X	83	100	93	50	100	100

* nie ujęci w wierszu 1

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych I - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację I st. w zawodzie	1	1	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	15	15	15	15	15	15	15
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	7	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik specjalizacji pracowników socjalnych II - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba pracowników socjalnych posiadających specjalizację II st. w zawodzie	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników socjalnych	2	15	15	15	15	15	15	15

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik wolontariatu - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze	19 potrze
liczba wolontariuszy	1	0	0	0	0	0	0	0
liczba wszystkich pracowników	2	40	39	46	45	42	44	43
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej I - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze prognoz	19 potrze prognoz
liczba pracowników socjalnych	1	15	15	15	15	15	15	15
liczba mieszkańców	2	29 420	29 420	28 936	28 811	28 769	28 769	28 769
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 2000	3	1,02	1,02	1,04	1,04	1,04	1,04	1,04
Dynamika (%)	4	X	100	102	100	100	100	100

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej II - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 potrze prognozi	19 potrze prognoz
liczba pracowników socjalnych	1	15	15	15	15	15	15	15
liczba rodzin (w tym osób samotnie gospodarujących) objętych pracą socjalną	2	1 064	1 024	1 000	989	1 101	1 105	0
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 50	3	0,70	0,73	0,75	0,76	0,68	0,68	0,00
Dynamika (%)	4	X	104	103	101	89	100	0

Wskaźnik dostępności kadry pracy socjalnej V

Warunki			2015	2016	2017 (rok oceny)
1 na 2 tys.	mín. 3	1 na 50 rodzin	Minimalna a pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna a pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku	Minimalna a pracownik socjalnych potrzebnych do spełnienia warunku
			1	2	3
X	X		0	0	0
	X	X	5	5	8
Ogółem			0	0	0

10.2. KOSZTY

Wskaźnik wydatków na utrzymanie jednostki - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza	19 prognoza
Całkowity roczny koszt prowadzenia i utrzymania jednostki w zł	1	10 141 196	12 453 232	12 937 484	14 196 300	30 898 418	30 589 435	31 115 872
Wydatki na realizację zadań pomocy i integracji społecznej ogółem w zł bez względu na źródło finansowania OGÓŁEM z tablicy 7	2	9 772 548	10 347 250	10 967 028	12 444 272	29 139 432	28 660 052	29 237 000
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	104	120	118	114	106	107	106
Dynamika (%)	4	X	115	98	97	93	101	99

10.3. OSOBY I RODZINY KORZYSTAJĄCE Z POMOCY I WSPARCIA

Wskaźnik deprivacji lokalnej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób w rodzinach, którym decyzją przyznano świadczenie	1	1 915	1 728	1 756	1 628	1 557	1 789
liczba mieszkańców	2	29 420	29 420	28 936	28 811	28 769	28 769
Wartość wskaźnika liczba osób w rodzinach, którym przyznano świadczenie na każde 1000 mieszkańców w1 / w2 x 1000	3	65,09	58,74	60,69	56,51	54,12	62,18
Dynamika (%)	4	X	90	103	93	96	115

Wskaźnik długotrwale korzystających z pomocy - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób długotrwale korzystających ze świadczeń	1	516	536	550	627	668	660
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 042	951	1 116	1 091	1 088	1 149
Wartość wskaźnika procentowy udział osób długotrwale korzystających ze	3	50	56	49	57	61	57

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
świadczeń w ogólnej liczbie świadczeniobiorców w1 / w2 x 100%							
Dynamika (%)	4	X	112	88	116	107	93

Wskaźnik pomocy pieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie pieniężne	1	765	679	754	732	703	730
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 042	951	1 116	1 091	1 088	1 149
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	73	71	68	67	65	64
Dynamika (%)	4	X	97	96	99	97	98

Wskaźnik pomocy niepieniężnej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób, którym przyznano świadczenie niepieniężne	1	536	534	465	476	484	500
liczba osób, którym przyznano świadczenie OGÓŁEM	2	1 042	951	1 116	1 091	1 088	1 149
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	51	56	42	44	44	44
Dynamika (%)	4	X	110	75	105	100	100

10.4. POWODY PRYZNANIA POMOCY

Struktura rodzin, którym przyznano pomoc według powodów przyznania pomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
Ubóstwo (%)	1	0	0	51	63	66	62
Bezrobocie (%)	2	61	59	67	58	56	53
Niepelnosprawność (%)	3	25	25	35	36	35	33
Długotrwała lub ciężka choroba (%)	4	17	17	38	44	52	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego (%)	5	2	1	28	28	26	25
Alkoholizm (%)	6	10	6	7	9	11	9
Narkomania (%)	7	0	0	0	0	1	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa (%)	8	0	0	0	2	0	0

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
Przemoc w rodzinie (%)	9	4	5	2	1	1	1

Wskaźnik pomocy z powodu bezdomności - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności	1	0	0	0	0	0	0
liczba rodzin, którym udzielono pomocy z powodu bezdomności	2	45	44	47	44	49	50
liczba rodzin, którym przyznano świadczenie	3	843	772	788	750	732	810
Wartość wskaźnika w2 / w3 x 100% (%)	4	5	6	6	6	7	6
Dynamika (%)	5	X	120	100	100	117	86

10.5. POMOC W FORMIE ŚWIADCZEŃ

Wskaźnik zasiłku stałego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
średnia wysokość zasiłku stałego dla osób samotnie gospodarujących w zł	1	453	462	490	539	539	547
częstotliwość w miesiącach	2	10	10	9	10	9	10
średnia wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie w zł	3	294	266	315	322	363	322
częstotliwość w miesiącach	4	8	9	9	9	8	9

Wskaźnik zasiłku okresowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
średnia wysokość zasiłku okresowego w zł	1	232	229	246	293	297	291
częstotliwość w miesiącach	2	4	5	5	6	6	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu bezrobocia w zł	3	241	238	249	300	301	294
częstotliwość w miesiącach	4	4	5	5	6	6	6
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu długotrwałej choroby w zł	5	328	174	266	229	305	305
częstotliwość w miesiącach	6	2	8	2	3	3	3
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu niepełnosprawności	7	102	92	185	221	204	232

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
w zł							
częstotliwość w miesiącach	8	7	7	4	4	4	4
średnia wysokość zasiłku okresowego z powodu możliwości utrzymania uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego w zł	9	0	0	0	255	0	255
częstotliwość w miesiącach	10	0	0	0	3	0	3

Wskaźnik zasiłku celowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
średnia wysokość zasiłku celowego na osobę w roku w zł	1	514	609	629	652	675	853

10.6. POMOC W FORMIE USŁUG

Wskaźnik korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych realizowanych w ramach zadań własnych - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób objęta pomocą w formie usług opiekuńczych w wieku poprodukcyjnym*	1	53	56	67	71	63	70
Liczba mieszkańców w wieku poprodukcyjnym*	2	3 711	5 757	6 283	6 529	6 655	6 655
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	1	1	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

* wiek poprodukcyjny: kobiety w wieku 60 i więcej, mężczyźni 65 i więcej

Wskaźnik kontraktu socjalnego - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób objętych kontraktem socjalnym	1	90	50	78	113	57	75
liczba osób, którym przyznano świadczenie	2	1 042	951	1 116	1 091	1 088	1 149
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	9	5	7	10	5	7
Dynamika (%)	4	X	56	140	143	50	140

Wskaźnik reintegracji społeczno-zawodowej - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób z indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego i osób z kontraktem socjalnym w KIS	1	0	0	0	0	0	0

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób długotrwale bezrobotnych	2	802	794	710	624	489	490
Wartość wskaźnika w1 / w2 x 100% (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.7. POMOC INSTYTUCJONALNA

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w domach pomocy społecznej - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej	1	0	0	0	0	0	0
liczba osób oczekujących na umieszczenie w domu pomocy społecznej	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w środowiskowych domach samopomocy - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba osób umieszczonych w środowiskowych domach samopomocy	1	8	10	4	5	6	2
liczba osób oczekujących na umieszczenie w środowiskowym domu samopomocy	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

Wskaźnik zaspokojenia potrzeb miejsc w mieszkaniach chronionych - gmina

rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018 prognoza
liczba osób umieszczonych w mieszkaniu chronionym	1	9	6	4	3	1	3
liczba osób oczekujących na umieszczenie w mieszkaniu chronionym	2	0	0	0	0	0	0
Wartość wskaźnika (w1x100)/(w1+w2)	3	100	100	100	100	100	100
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

10.8. ODMOWY POMOCY I WSPARCIA (tylko w zakresie zagadnień związanych z pomocą społeczną)

Wskaźnik odmów - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba decyzji odmownych	1	43	22	28	28	42	40
liczba decyzji przyznających zasiłek / usługę	2	3 574	3 317	3 332	3 774	3 858	3 856
Wartość wskaźnika $w1/(w1+w2) \times 100\%$ (%)	3	1	1	1	1	1	1
Dynamika (%)	4	X	100	100	100	100	100

Wskaźnik odmów z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu nie spełnienia kryterium dochodowego	1	28	13	12	17	18	15
liczba decyzji odmownych	2	43	22	28	28	42	40
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	65	59	43	61	43	38
Dynamika (%)	4	X	91	73	142	70	88

Wskaźnik odmów z powodu braku środków - gmina i miasto na prawach powiatu

rok		2013	2014	2015	2016	2017	18 prognoza
liczba decyzji odmownych z powodu braku środków	1	0	0	0	0	0	0
liczba decyzji odmownych	2	43	22	28	28	42	40
Wartość wskaźnika $w1 / w2 \times 100\%$ (%)	3	0	0	0	0	0	0
Dynamika (%)	4	X	0	0	0	0	0

10.9. BUDŻET POLITYKI SPOŁECZNEJ

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		(wot)	%*	(wot)	%*	(wot)	%*	(wot)	%*	(wot)	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	30 898 418	100	30 589 435	100	31 115 872	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	640 569	X	543 827	X	664 437	2	680 000	2	680 000	2
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	5 239 958	17	5 031 712	16	5 453 000	18
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	25 199	0	28 200	0	30 000	0
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	331 781	X	332 097	X	345 708	1	355 000	1	355 000	1
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	24 623 116	80	24 494 523	80	24 597 872	79

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		(woti)	%*	(woti)	%*	(woti)	%*	(woti)	%*	(woti)	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	30 898 418	0,00	30 588 435	0,00	31 118 872	0,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	42 224	X	46 018	X	44 397	0,14	50 000	0,16	50 000	0,16
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	598 345	X	497 809	X	620 040	2,01	630 000	2,06	630 000	2,02
85202 - Domy pomocy społecznej	4	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	16 472	X	21 217	X	26 061	0,08	31 342	0,10	32 000	0,10
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	84 550	X	98 070	X	101 869	0,33	98 274	0,32	105 000	0,34
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	811 972	2,63	740 219	2,42	830 000	2,67
85215 - Dodatki mieszkaniowe	9	1 023 328	X	927 424	X	796 842	2,58	825 000	2,70	844 000	2,71
85216 - Zasiłki stałe	10	460 155	X	531 373	X	500 765	1,62	377 104	1,23	530 000	1,70
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	1 877 256	X	1 998 590	X	2 096 627	6,79	2 187 537	7,15	2 250 000	7,23
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	9 264	X	9 919	X	9 131	0,03	10 800	0,04	12 000	0,04
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	413 380	X	403 759	X	533 304	1,73	466 680	1,53	500 000	1,61
85230 - Pomoc w zakresie żywienia	14	X	X	X	X	363 387	1,18	294 756	0,96	350 000	1,12
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	24 644	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85396 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	19 699	X	20 700	X	25 199	0,08	28 200	0,09	30 000	0,10
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	290 708	0,94	300 000	0,98	300 000	0,96
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	55 000	0,18	55 000	0,18	55 000	0,18
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	16 581 197	3,66	16 400 000	3,61	16 500 000	3,03
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	7 552 757	4,44	7 448 140	4,35	7 500 000	4,10
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	66 490	0,22	67 000	0,22	68 000	0,22
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X	X	X	X	242 707	0,79	369 383	1,21	299 872	0,96
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	179 965	0,58	210 000	0,69	230 000	0,74
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej (działy) - w budżecie OPS/PCPR - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	29 139 432	100	28 660 052	100	29 237 000	100
851 - OCHRONA ZDROWIA	2	0	X	0	X	0	0	0	0	0	0
852 - POMOC SPOŁECZNA	3	X	X	X	X	4 443 116	15	4 206 712	15	4 609 000	16
853 - POZOSTAŁE ZADANIA W ZAKRESIE POLITYKI SPOŁECZNEJ	4	X	X	X	X	25 199	0	28 200	0	30 000	0

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*
854 - EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA	5	285 542	X	332 097	X	290 708	1	300 000	1	300 000	1
855 - RODZINA	6	X	X	X	X	24 380 409	84	24 125 140	84	24 298 000	83

* procentowy udział w wydatkach ogółem

Struktura wydatków na zadania realizowane w ramach polityki społecznej - w budżecie OPS/PCPR (rozdziały) - gmina

Wyszczególnienie		2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby	
		kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*	kwoti	%*
Ogółem wydatki	1	X	X	X	X	29 138 432	0,00	28 660 052	0,00	29 237 000	0,00
85153 - Przeciwdziałanie narkomanii	2	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85154 - Przeciwdziałanie alkoholizmowi	3	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85202 - Domy pomocy społecznej	4	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85203 - Ośrodki Wsparcia	5	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85205 - Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie	6	16 472	X	21 217	X	26 061	0,09	31 342	0,11	32 000	0,11
85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach centrum integracji społecznej	7	84 550	X	98 070	X	101 869	0,35	98 274	0,34	105 000	0,36
85214 - Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (od roku 2017)	8	X	X	X	X	811 972	2,79	740 219	2,58	830 000	2,84
85215 - Dodatki mieszkanlowe	9	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85216 - Zasiłki stałe	10	460 155	X	531 373	X	500 765	1,72	377 104	1,32	530 000	1,81
85219 - Ośrodek Pomocy Społecznej	11	1 877 256	X	1 998 590	X	2 096 627	7,20	2 187 537	7,63	2 250 000	7,70
85220 - Specjalistyczne poradnictwo, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	12	9 264	X	9 919	X	9 131	0,03	10 800	0,04	12 000	0,04
85228 - Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	13	413 380	X	403 759	X	533 304	1,83	466 680	1,63	500 000	1,71
85230 - Pomoc w zakresie żywienia	14	X	X	X	X	363 387	1,25	294 756	1,03	350 000	1,20
85231 - Pomoc dla cudzoziemców	15	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85232 - Centra Integracji Społecznej	16	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

Wyszczególnienie	2015		2016		2017		2018 Potrzeby		2019 Potrzeby		
	kwoty	%*	kwoty	%*	kwoty	%*	kwoty	%*	kwoty	%*	
85278 - Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	17	24 644	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85295 - Pozostała działalność W tym: - klub integracji społecznej, - warsztat terapii zajęciowej, - prace społecznie użyteczne	18	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85311 - Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych	19	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85321 - Zespoły orzekania o niepełnosprawności	20	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85324 - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	21	0	X	0	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85395 - Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej	22	19 699	X	20 700	X	25 199	0,09	28 200	0,10	30 000	0,10
85415 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym (od roku 2017)	23	X	X	X	X	290 708	1,00	300 000	1,05	300 000	1,03
85416 - Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	24	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85501 - Świadczenie wychowawcze	25	X	X	X	X	16 5815 197	6,90	16 4007 000	7,22	16 5006 000	6,44
85502 - Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	26	X	X	X	X	7 5527 757	5,92	7 4482 140	5,99	7 5002 000	5,65
85504 - Wspieranie rodziny	27	X	X	X	X	66 490	0,23	67 000	0,23	68 000	0,23
85505 - Tworzenie i funkcjonowanie żłobków	28	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85506 - Tworzenie i funkcjonowanie klubów dziecięcych	29	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85507 - Dzienni opiekunowie	30	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00
85508 - Rodziny zastępcze	31	X	X	X	X	179 965	0,62	210 000	0,73	230 000	0,79
85510 - Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	32	X	X	X	X	0	0,00	0	0,00	0	0,00

* procentowy udział w wydatkach ogółem

11. Wnioski końcowe

Na podstawie przedstawionych w niniejszym opracowaniu danych i analizy sytuacji, ocena zasobów pomocy społecznej pozwala pokazać działalność Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łowiczu oraz jednostek współpracujących w realizacji zadań z zakresu polityki społecznej. Problemy pomocy społecznej i zjawisko wykluczenia społecznego są przedstawione na tle: lokalnej sytuacji na rynku pracy, dostępu do zasobu lokali socjalnych, lub też lokalnych możliwości dostępu do różnych form aktywizacji, rynku pracy, ochrony zdrowia, polityki mieszkaniowej, polityki oświatowej, sytuacji demograficznej. Na poziom życia mieszkańców w ścisłym związku pozostaje różnorodność potrzeb społecznych dotyczących zatrudnienia, problemów zdrowotnych czy też problemów starzenia się łowickiego społeczeństwa. Zależność tę można zauważyć analizując osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów związanych zwłaszcza z bezrobociem, niepełnosprawnością, długotrwłą chorobą, bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, które są ze sobą powiązane i często występują łącznie.

Na podstawie przedstawionych w niniejszym opracowaniu danych i analizy sytuacji wylaniają się zadania dotyczące zabezpieczenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej, poprzez zwiększenie nakładów i środków finansowych zarówno na zadania własne jak i zadania zlecone gminie.

Zabezpieczenia potrzeb wymagają szczególnie osoby w podeszłym wieku, chore i niepełnosprawne. Wymagają oni zwiększenia usług opiekuńczych w miejscu ich zamieszkania.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łowiczu zgłosił zapotrzebowanie na środki zewnętrzne w ramach programu „Opieka 75+”, którego celem jest: zapewnienie dostępności usług, poprawa jakości życia osób powyżej 75 lat, dofinansowanie wydatków gmin.

System wsparcia dla osób starszych wymaga ponadto rozbudowy poprzez propagowanie idei rodzinnych domów pomocy i dziennych domów pomocy oraz wolontariat. Nadal na terenie miasta i powiatu brak jest medycznej placówki opiekuńczej, która by przejęła opiekę długoterminową nad osobami chorymi, opuszczającymi oddziały szpitalne, a w dalszym ciągu wymagającymi stałej całodobowej opieki i pielęgnacji. Skutkuje to koniecznością umieszczania takich osób w domach pomocy społecznej przez co generują koszty dla gminy.

Zauważalny jest znaczący wzrost odpłatności ponoszonej przez gminę w związku z pobytami mieszkańców w domach pomocy społecznej. W roku 2015 na ten cel wydatkowano kwotę 480460,37,-zł; w roku 2016 – 579 669,52,-zł, a w 2017r. - 723 999,99,-zł. W roku 2016 przebywało 30 mieszkańców Łowicza, w tym umieszczonych zostało 10 osób a w ciągu roku zmarły 4 osoby. W roku 2017 przebywało 32 mieszkańców Łowicza, w tym umieszczonych w 2017r. zostało 5 osób, 3 zmarły, 1 osoba opuściła DPS na własną prośbę.

Obserwuje się wzrost w mieście liczby osób starszych, samotnych, o niskich dochodach, które nie mogą niestety liczyć na pomoc najbliższej rodziny. W związku z tym zapotrzebowanie na tego typu świadczenia z roku na rok będzie wzrastać z uwagi na starzejące się społeczeństwo i migrację ludzi młodych. Należy zaznaczyć, że DPS jest ostatecznością. Ośrodek stara się zapewnić opiekę osobom starszym, schorowanym, niepełnosprawnym w postaci usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania, jak również Ośrodek wydaje druki i informuje o możliwości umieszczenia w zakładach opiekuńczo – leczniczych. Takich przypadków w roku 2017 było 18. Jednakże pomoc ta często jest niewystarczająca i wówczas gmina jest zobowiązana skierować osobę do domu pomocy społecznej zapewniającego całodobową opiekę. Ponadto Ośrodek realizuje postanowienia Sądu nakazujące umieszczenie osoby w domu pomocy społecznej.

Realizując zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od 2012 roku współfinansowany jest przez MOPS pobyt dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz placówkach opiekuńczo-wychowawczych. I tak na realizację tego zadania w roku 2017 wydatkowano kwotę 179 965,-zł, a w planie na rok 208 planowana kwota to 210 000,-zł

Zadanie to będzie generować w przyszłych latach zwiększone nakłady finansowe w ramach środków własnych.

W roku 2018 winna nastąpić waloryzacja świadczeń z pomocy społecznej. Zwiększenie kryterium dochodowego od 1 października 2018r. będzie skutkowało poszerzeniem dostępu do świadczeń z pomocy społecznej większej grupy osób uprawnionych, jak również wzrost wysokości świadczeń np. na zasiłki stałe, zasiłki okresowe i inne.

Institucje działające na terenie miasta Łowicza zabezpieczają ustawowe wymogi wsparcia osób potrzebujących. Wielkość zasobów pomocy społecznej oraz stopień realizacji zadań, biorąc pod uwagę ekonomię sił i środków należy uznać za dobry. Jednak realizując zadania z zakresu pomocy społecznej należałoby zwrócić szczególną uwagę na dalszy rozwój działań na rzecz integracji społecznej i partycypacji mieszkańców w życiu społecznym, rozwijanie zintegrowanego, lokalnego systemu wsparcia na rzecz osób i grup społecznych zagrożonych marginalizacją. Przydatne w realizacji tego działania będzie budowanie partnerstw w różnych obszarach społecznych. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Łowiczu
M. Dziedziela
mgr Marek Dziedziela